МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ ТА ПАТОФІЗІОЛОГІЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
для студентів напряму підготовки 6.010203 "Здоров'я людини"
денної форми навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
оздоровлення та реабілітації
Протокол № 2
від «01» вересня 2016 р.

ЧЕРНІГІВ ЧНТУ 2016

Фізіологія людини та патофізіологія. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.010203 "Здоров'я людини" денної форми навчання / Укл. Барбухо О.В. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 31 с.

Укладачі: БАРБУХО ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри оздоровлення та реабілітації

Відповідальний за випуск: ЗАЙЦЕВ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСІЙОВИЧ, в.о. завідувача кафедри оздоровлення та реабілітації, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: Агеєв Володимир Олександрович, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту сільськогосподарської мікробіології НААН

ЗМІСТ

Мета та завдання курсової роботи …… 4
Загальні вимоги до курсової роботи …….. 4
Вибір теми курсової роботи та її затвердження …… 5
Наукове керівництво …… 6
Структура, зміст і обсяг курсової роботи …….. 6
Титульний аркуш …… 6
Зміст …… 7
Перелік умовних позначень ……... 7
Вступ …… 7
Розділи основної частини ……... 8
Висновки …….. 8
Список використаних джерел …… 9
Додатки …… 9
Вимоги до оформлення курсової роботи ……... 10
Загальні вимоги ……... 10
Оформлення ілюстрацій …… 11
Оформлення таблиць …… 11
Оформлення формул ……..... 12
Оформлення посилань у тексті ……. 13
Оформлення списку використаних джерел ……. 14
Оформлення додатків …… 14
Мова та стиль написання курсової роботи …… 15
Етапи виконання курсової роботи …….. 15
Обов'язки наукового керівника …….. 15
Відгук наукового керівника на курсову роботу …… 16
Терміни подання курсової роботи…… 16
Порядок захисту курсової роботи …….. 17
Критерії оцінювання курсової роботи ……... 17
Рекомендована література ……..... 21
Додатки …… 23

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це вид навчальної та науково-дослідної роботи студента, передбачений навчальним планом освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини», яка проводиться ним самостійно під керівництвом викладача (наукового керівника). При цьому студент набуває навичок самостійного пошуку необхідних інформаційних джерел та матеріалів, їх аналізу та узагальнення, писемного викладання теоретичних і практичних питань по одній з досліджуваних проблем.

Метою курсової роботи є узагальнення, систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних, практичних і методичних навичок аналізу та узагальнення, здобутих під час вивчення дисципліни «Фізіологія людини та патофізіологія» знань, а також застосування їх у вирішенні конкретних задач з реабілітації й відновлення здоров'я людини після хвороби або травми.

Завданнями курсової роботи є:

1. систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань з обраної проблеми дослідження, набуття навичок самостійного, творчого використання цих знань у науковій та практичній діяльності;
2. оволодіння методами фізіологічних й патофізіологічних досліджень, узагальнення та логічного викладу матеріалу, формулювання висновків та пропозицій щодо удосконалення вирішення проблематики дослідження;
3. розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення поставлених завдань.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст курсової роботи повинен відповідати таким **вимогам:**

– чіткість і логічна послідовність викладення матеріалу, переконливість аргументації;

– актуальність теми дослідження, обґрунтованість її вибору;

– самостійність у підборі та вивченні основної та додаткової літератури з проблеми, що досліджується;

– глибина і цілеспрямованість теоретичного висвітлення теми;

– стислість і точність формулювань, що виключають можливість неоднозначного тлумачення;

– адекватність методів дослідження його меті;

– грамотна постановка експерименту та інтерпретація отриманих даних;

– наявність конкретних висновків;

– конкретність викладання результатів роботи, високий рівень мовної грамотності.

У процесі підготовки та захисту курсової роботи студент повинен продемонструвати:

– уміння проводити системний аналіз відомих підходів до розв'язання

поставлених завдань;

– володіння методами і методиками фізіологічних та патофізіологічних досліджень, використаних у процесі виконання роботи;

– здатність до аналізу отриманих результатів, а також розробки висновків та положень, уміння аргументовано їх захищати.

ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Тематика курсових робіт видається студентам на початку четвертого семестру навчального року з метою більш глибокого пророблення питань з обраної теми, підбору літературних та статистичних даних, накопичення фактичного матеріалу з досліджуваної проблеми тощо.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно із рекомендованого списку, розробленого і затвердженого на кафедрі. Вибір теми здійснюється, виходячи з наукових інтересів студента, можливостей проведення експериментальних досліджень, отримання фактичних даних, а також наявності спеціальної літератури з обраного напрямку. При виборі теми курсової роботи необхідно враховувати її актуальність, міру розробки в науковій літературі, наявність публікацій у науково-методичній та періодичній літературі, практичну значимість, зацікавленість студента в її висвітленні.

Студент може запропонувати власну тему курсової роботи, за умови її відповідності обраній спеціальності та подальшого затвердження на засіданні кафедри. Після вибору теми дослідження студенту призначають наукового керівника з числа професорсько-викладацького складу кафедри. Списки прізвищ студентів, тем курсових робіт та призначених наукових керівників затверджуються на засіданні кафедри. Після затвердження списків теми курсових робіт не можуть бути змінені.

Тематика курсових робіт розробляється випускаючою кафедрою і повинна відповідати змісту дисципліни «Фізіологія людини та патофізіологія». Тематика повинна бути актуальною, назва тем – лаконічною і відповідати дослідженню закономірностей функціонування фізіологічних систем в нормі та при патологічних станах (хворобах або травмах), а також функціональної активності організму з урахуванням діапазонів регуляторних можливостей його органів і систем для розробки концепції фізичної реабілітації, збереження та зміцнення здоров'я й працездатності населення в мінливих умовах оточуючого середовища. Ключовими словами в назві теми повинні бути ті, що вказують на мету дослідження. Тематика курсових робіт розглядається й затверджується на засіданні кафедри тільки тоді, коли встановлена актуальність, практична значущість, наявність умов для виконання експериментальної частини роботи у встановлений термін, забезпечене належне наукове керівництво.

Рекомендовані теми курсових робіт з дисципліни «Фізіологія людини та патофізіологія» для студентів напряму підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» знаходяться у відповідній папці на кафедрі.

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО

Наукове керівництво підготовкою та написанням курсової роботи здійснюється, в першу чергу, викладачами випускаючої кафедри. Науковими керівниками курсових робіт призначаються досвідчені та висококваліфіковані викладачі кафедри.

В обов'язки наукового керівника від кафедри входить:

а) вибір теми роботи спільно зі студентом та представлення її для затвердження на засіданні кафедри;

б) допомога у підборі літератури та складанні робочого плану;

в) встановлення термінів підготовки окремих етапів курсової роботи;

г) систематична допомога студенту під час консультацій;

д) допомога в складанні доповіді до захисту роботи;

е) підготовка письмового відгуку про виконану роботу.

СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна мати певну логіку побудови, послідовність та завершеність. Приступаючи до виконання, студент має чітко уявляти її структуру й основний зміст. Усі її частини повинні бути логічно пов'язані і переконливо аргументовані.

Курсова робота повинна містити такі **структурні частини:**

а) титульний аркуш;

б) зміст;

в) перелік умовних позначень (за необхідності);

г) вступ;

д) розділи основної частини:

– перший розділ;

– другий розділ;

– третій розділ;

е) висновки;

ж) список використаних джерел;

з) додатки (за необхідності).

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи і має обов'язково містити наступну інформацію:

а) підпорядкованість вищого навчального закладу, його найменування;

б) назву кафедри;

в) назву теми курсової роботи;

г) прізвище, ім'я та по батькові студента;

д) шифр групи студента;

е) ініціали та прізвище наукового керівника курсової роботи, його підпис;

ж) результати захисту курсової роботи;

з) місто, рік.

Приклад оформлення титульного аркушу курсової роботи див. у додатку А.

Зміст повинен відображати конкретний поетапний план виконання роботи, її структуру і розміщуватись на початку роботи. Він повинен містити назви структурних частин, що точно відповідають їх назві в тексті роботи, із зазначенням їх нумерації та номерів початкових сторінок. Зміст курсової роботи розташовується після титульного аркуша на другій сторінці роботи і має включати:

а) вступ (із зазначенням номеру початкової сторінки);

б) назви та номери початкових сторінок розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків (за наявності).

Приклад оформлення змісту курсової роботи див. у додатку Б.

Перелік умовних позначень. До умовних позначень відносять специфічну термінологію, уживану в курсовій роботі, маловідомі скорочення, нові позначення. Якщо такі терміни в тексті роботи повторюються менше трьох разів, їх пояснення наводяться в тексті, при першому ж згадуванні; якщо ж вони повторюються в роботі досить часто (більше, ніж три рази), їх розшифровку треба подати перед вступом наукової роботи.

Перелік умовних позначень друкується у вигляді двох колонок, де ліворуч за алфавітом подають термінологію та скорочення, а праворуч – їх детальне пояснення.

Приклад оформлення переліку умовних позначень див. у додатку В.

Вступ курсової роботи повинен містити оцінку сучасного стану обраної проблеми, її актуальність, теоретичне та практичне значення, а також обґрунтування необхідності її розв’язання. У вступі стисло подається загальна характеристика роботи у такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета і завдання роботи;
- окреслюється методика роботи;
- апробація результатів (за наявності);
- публікації (за наявності).

Обсяг вступу повинен складати 2 – 3 сторінки.

Актуальність теми. Окреслюють проблему, її масштабність, необхідність вирішення нез’ясованих аспектів. Подається комплексний огляд наукових розробок інших дослідників стосовно вирішення даної проблеми з критичними оцінками та переліком невирішених питань, які розглядатимуться автором.

Мета і завдання роботи. Формулюються мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Методика роботи. Перераховуються методи, що були використані при вирішенні поставлених завдань в ході виконання роботи, та змістовно визначається, що саме досліджувалось кожним з них. Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів.

Апробація результатів. Зазначається, на яких наукових конференціях оприлюднено результати проведених досліджень. *Приклад оформлення апробації результатів:* Результати дослідження доповідалися і обговорювались на засіданні кафедри …, а також було представлено на Міжнародній конференції «Фізична реабілітація в Україні: нова модель, міжнародні стандарти, ефективна практика» (м. Львів, 4–6 листопада 2015 року). За результатами дослідження опубліковано 1 статтю.

Публікації. Зазначається кількість наукових праць, в яких опубліковані результати роботи, а також кількість праць, які додатково відображають науковий доробок роботи.

Розділи основної частини починаються з нової сторінки, а завершуються стислими висновками до них. У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою роботи (розкриваються поняття та сутність аналізованого процесу, відстежуються основні етапи дослідження питання у вітчизняній та зарубіжній літературі, окреслюються дискусійні та нерозв'язані проблеми);
- виклад загальної методики і основних методів дослідження;
- відомості про проведені експериментальні дослідження; аналіз і узагальнення результатів досліджень.

Перший розділ (теоретичний) присвячується огляду наукової літератури за темою курсової роботи, порівняльному аналізу результатів, що отримані іншими авторами. Визначаються ті аспекти обраної проблеми, які залишились невирішеними і які досліджуватимуться автором наукової роботи. Незважаючи на те, що перший розділ є теоретичним, в ньому необхідно використовувати ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, схем, графіків, діаграм. Обов'язковим є посилання на використану літературу, цитати, ідеї, іншу інформацію, яка використана в роботі. Обсяг розділу 7-10 сторінок.

Другий розділ (методи та організація досліджень). Опис методів вирішення поставлених завдань, обґрунтування вибору методів дослідження, розробка загальної методики організації та проведення дослідження. Обсяг розділу 10-13 сторінок.

Приклад оформлення другого розділу курсової роботи див. у додатку Д.

Третій розділ (аналітично-узагальнюючий). Цей розділ повинен містити результати, отримані в ході власних досліджень, їх аналіз і узагальнення. Зазначається, як розв'язані задачі допомогли досягти мети, заявленої у вступі. За необхідності, надаються практичні рекомендації.

Обсяг розділу 10-13 сторінок.

УВАГА! Другий та третій розділи можуть мати теоретично-узагальнюючий характер за умов відсутності експериментальної частини в роботі.

За потреби курсова робота може містити іншу кількість розділів, але в будь-якому разі їх кількість має бути обґрунтована змістом дослідження.

Висновки повинні містити узагальнений виклад основних проблем за

темою курсової роботи, оцінку рівня досягнення мети та завдань, поставлених у вступній частині, міркування з приводу практичної цінності роботи в цілому та потенційної ефективності авторських рекомендацій щодо наукового та практичного використання отриманих результатів, а також опис нових дослідницьких проблем, виявлених в процесі написання роботи.

Висновки краще представляти не у вигляді суцільного тексту, а у вигляді послідовно пронумерованих абзаців. При цьому кожний абзац має містити окремий логічно завершений висновок чи рекомендацію. Висновки є завершальною й особливо важливою частиною курсової роботи, що має продемонструвати результати дослідження, ступінь реалізації поставленої мети й завдань. Висновки повинні чітко й конкретно відображати суть авторської позиції щодо вирішення поставленої проблеми.

Викладаючи результати дослідження доцільно:

а) дотримуватися логічної послідовності, стислості й точності формулювань;

б) конкретизувати результати;

в) чітко й переконливо аргументувати свої висновки й обґрунтовувати рекомендації.

Обсяг висновків – 1-2 сторінки.

Список використаних джерел свідчить про ступінь обізнаності студента з проблематикою теми роботи. Обов'язково має бути наведений наприкінці роботи, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту роботи повинні бути надані посилання на літературні джерела. До списку не включаються ті джерела, на які немає посилань у тексті і які фактично не були використані студентом.

Кількість використаних джерел повинна бути не менше 25.

Приклад оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел див. у додатку Ж.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. В додатках розміщують матеріал, що був використаний у роботі, але не відображений у тексті. Кожен додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований симетрично до тексту сторінки малими літерами, крім першої великої. Додатками може бути, наприклад, графічний матеріал, таблиці великого формату, описи алгоритмів тощо. За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи:

- ілюстраційний матеріал у вигляді графіків, діаграм;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції, методичні розробки;
- тексти анкет, тестів;
- таблиці, що займають більш ніж одну сторінку.

У тексті роботи на всі додатки мають бути надані відповідні посилання.

УВАГА! Додатки є необов'язковим компонентом курсової роботи і виділяються в разі потреби. Кількість додатків не обмежується, але надмірний їх обсяг також є небажаним.

Приклад оформлення додатків: див. додатки А–М.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Важливим етапом виконання курсової роботи є її оформлення. Від того, наскільки відповідально поставиться автор до оформлення своєї роботи, багато в чому буде залежати її якість та підсумкова оцінка.

Загальні вимоги

1. Робота повинна бути віддрукована комп'ютерним способом на одній сторінці аркуша білого паперу формату А4 через полуторний міжрядковий інтервал (до 30 рядків на сторінці), із кількістю абзаців на сторінці не більше 5.
2. Кегль (шрифт) Times New Roman 14 pt; абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту курсової роботи – 1,25 см.
3. Загальний обсяг курсової роботи – 35-40 сторінок; до основного обсягу не входять список використаних джерел, додатки, таблиці, що займають сторінку повністю, але усі сторінки нумеруються.
4. Поля – відступи від краю сторінки: зліва – 30 мм, знизу і зверху – 20 мм, справа – 10 мм.
5. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці (або між рядками) виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлення повинно бути чорного кольору.
6. Прізвища, назви установ, організацій та інші власні назви у роботі наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви й наводити назви організацій у перекладі на мову роботи, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.
7. Текст роботи поділяють на розділи та підрозділи (за потреби – на пункти та підпункти). Заголовки кожної структурної частини роботи (наприклад, ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ і т.д.) друкують з нової сторінки, жирним шрифтом великими літерами симетрично до тексту, не підкреслюючи. Переноси слів у заголовках не допускаються. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох речень, їх розділяють крапкою.
8. Заголовки підрозділів набирають з абзацу маленькими літерами (крім першої великої), жирним шрифтом, не підкреслюючи, без крапки в кінці.
9. Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.
10. Відстань між заголовком розділу і підрозділу – 1 рядок, між заголовком підрозділу і текстом курсової роботи – 1 рядок.
11. Кожен розділ слід починати з нової сторінки.
12. Такі структурні частини, як «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ

ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

13. Розділи роботи нумеруються арабськими цифрами (1, 2, 3...) без крапки й знака № (наприклад: Розділ 1).

14. Підрозділи нумерують арабськими цифрами в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й підрозділу, розділених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, «2.3» (третій підрозділ другого розділу).

15. Сторінки роботи нумерують арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Титульний аркуш входить до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

Оформлення ілюстрацій

1. Кількість ілюстрацій в курсовій роботі повинна бути достатньою для пояснення тексту, що викладається.

2. Ілюстрації (малюнки, діаграми, графіки, схеми, фотознімки) розміщують в роботі відразу ж після їх першого згадування (посилання) і нумерують залежно від розділу та їх порядку розташування у тексті. При посиланнях на ілюстрації можна писати так: «… відповідно до рисунку 1.2», «Як видно з рисунку 1.3…» або «За даними рисунку 1.4…» і т.д.

3. Ілюстрація повинна мати назву, яку розміщують під ілюстрацією.

4. Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно арабськими цифрами в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатку. Номер ілюстрації розміщується під нею і складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою. Наприклад: Рисунок 1.2. (другий рисунок першого розділу). Після номеру ілюстрації подають підпис, що її пояснює.

5. Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їхнє чітке відображення. Розмір малюнка повинен бути не менше 1/4 аркуша формату А4. Ілюстрації треба подавати так, щоб їх зручно було розглядати без повороту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Приклади оформлення ілюстрацій представлено у додатку К.

Оформлення таблиць

1. Цифровий матеріал слід оформляти у вигляді таблиць.

2. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи, наприклад "див. табл. 2.1".

3. Таблиці нумерують послідовно арабськими цифрами в межах кожного розділу, за винятком таблиць, наведених у додатках. Кожна таблиця повинна мати назву (заголовок), яку потрібно писати малими літерами (крім першої прописної) симетрично над таблицею. Назва таблиці повинна бути стислою і відображати зміст таблиці.

4. У правому верхньому куті таблиці над відповідним заголовком розміщують напис «Таблиця» із великої літери без підкреслення з зазначенням номера таблиці. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слово «Продовження» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

5. Заголовки граф таблиць починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Для скорочення тексту заголовків і підрозділів граф окремі поняття допускається заміняти літерними позначеннями, якщо вони пояснені в тексті, або приведені на малюнках.

6. Заголовки граф, як правило, записують паралельно рядкам таблиці. При необхідності допускається перпендикулярне розташування заголовків граф. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків та підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки та підзаголовки граф указують в однині.

7. У таблиці обов’язково слід показувати одиниці виміру. Якщо всі показники мають однакову розмірність, то вони виносяться в заголовок. У випадку різної розмірності одиниці виміру надаються окремо в заголовках граф чи строк. Одиниці виміру вказуються в скороченому вигляді відповідно до діючих стандартів.

8. Якщо рядки або графи таблиці виходять за її формат, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюється її заголовок, у другому – бічна частина. Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох і більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, символів, що повторюються, не допускається. Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводять, то в ній ставлять прочерк (–).

9. Цифри в графах таблиці потрібно розміщувати так, щоб числа були точно одне над другим. Числові значення величин в одній графі повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Приклад оформлення таблиці представлено у додатку Л.

Оформлення формул

1. Формули розташовують безпосередньо після тексту в якому вони згадуються, посередині рядка. Формули повинні бути відокремлені від тексту одним вільним рядком.

2. Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують арабськими цифрами в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, розділених крапкою. Номер вказують з правої сторони аркуша на рівні формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) – перша формула третього розділу. Якщо у роботі тільки одна формула, її не нумерують.

3. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під формулою у тій же послідовності, в якій вони подані у формулі. Пояснення значення кожного символу й числового коефіцієнта слід подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу, словом «де» без двокрапки.

4. Застосування машинописних й рукописних символів в одній формулі не допускається.

5. Переносити формули на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули на знакові операції множення, застосовують знак «х».

Приклад оформлення формул:

Розрахунок індексу Руф'є проводять за формулою:

$$IP = \frac{4\times(ЧСС_1 + ЧСС_2 + ЧСС_3) - 200}{10} \qquad (2.1),$$

де IP – індекс Руф'є;

$ЧСС_1$ – частота серцевих скорочень за 15 сек. у стані спокою;

$ЧСС_2$ – частота серцевих скорочень за перші 15 сек. першої хвилини відновлення;

$ЧСС_3$ – частота серцевих скорочень за останні 15 сек. першої хвилини відновлення.

Оформлення посилань у тексті

1. Посилання в тексті курсової роботи на літературні джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, відділяючи двома квадратними дужками, наприклад, «… у роботах [1, 10, 22]…».

2. У посиланнях на цитати, необхідно вказувати номер(и) сторінки(ок), звідки береться цитата (наприклад [6, с. 29], [10, с. 20; 18, с. 259]).

3. Для Інтернет-посилань обов'язково вказувати режим доступу до певного інформаційного ресурсу. Серед Інтернет-посилань найбільш доречні посилання на офіційні сайти організацій та установ.

4. При посиланнях на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, формули, додатки зазначають їх номери., наприклад: «… у розділі 2…», «…відповідно до 1.2…», «…на рисунку 2.1…», «…на рисунку 1.3…», «…у таблиці 2.1…», «…дивись рисунок 2.4…», «…за формулою (1.3)…», «…у формулі (2.1)…» або «…у додатку А…» тощо.

Загальні вимоги до цитування:

а) текст цитати треба починати й закінчувати лапками та наводити в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зберігаючи авторське написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту, без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень,

абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Їх ставлять у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці).

в) кожна цитата обов’язково супроводжується посиланням на джерело.

Оформлення списку використаних джерел

Це елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Основна вимога до укладання списку літератури – однотипне оформлення й дотримання чинного міждержавного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

До списку використаних джерел вносяться всі використані при написанні роботи джерела інформації: підручники, навчальні посібники, періодичні видання, статистична інформація. Список використаних джерел оформлюється одним із таких способів:

1. у порядку їх появи у тексті курсової роботи;
2. в алфавітному порядку перших авторів або заголовків;
3. у хронологічному порядку.

Порядкові номери описів першоджерел у списку літератури є номерами посилань на джерела в основному тексті роботи. Усі джерела в списку літератури подаються мовою оригіналу.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел наведено у додатку Ж.

Оформлення додатків

Додатки слід розташовувати в кінці курсової роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і повинен мати заголовок, який відображає його зміст. Слово "Додаток" друкують вгорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту і позначають великими літерами української абетки (за винятком Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад, «Додаток А». З наступного рядка, посередині, друкується заголовок додатка. Додатки повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок. На додатки у тексті обов'язково слід робити посилання.

Нумерація ілюстрацій, таблиць та формул, розміщених у додатках, складається з букви додатку і номеру малюнку, таблиці чи формули в ньому, наприклад: «Таблиця В.5» (п’ята таблиця додатку В), «Рис. А.2» (другий рисунок додатку А), «Формула В.2» (друга формула додатку В).

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, їх нумерують, *наприклад*: «Рис. А.1», «Таблиця А.1».

Додатки, як правило, друкують на аркушах формату А4.

Якщо додаток розміщується на декількох аркушах, то його номер і назва пишуться тільки на першому листі, на інших вказують «Продовження додатку А» чи «Закінчення додатку А».

МОВА ТА СТИЛЬ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Для наукового тексту характерним є смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Виклад звичайно ведеться від третьої особи – про «Я» забувають, а говорять «МИ». Використовують:

1) послідовні роздуми: спочатку...; насамперед...; потім...; по-перше...; по-друге...; отже...; таким чином…;

2) заперечення: проте…; тимчасом…; але…; тоді як…; аж ніяк…;

3) причинно-наслідкові відношення: таким чином…; тому…; завдяки цьому…; відповідно до цього…; внаслідок цього…; крім того…; до того ж…;

4) перехід від однієї думки до іншої: звернемося до...; раніше ніж перейти до...; розглянемо…; зупинимося на...; перейдемо до...; треба зупинитися на…; варто розглянути…;

5) результат, висновок: отже…; значить…; як висновок…; на закінчення зазначимо, що…; усе вище сказане дає змогу зробити висновок…; підсумовуючи…; слід сказати…;

6) стійкі словосполучення: як показав аналіз…; на підставі отриманих даних…; підсумовуючи вище сказане…; звідси випливає, що…;

7) при посиланні на когось: за повідомленням…; на думку…; за даними…; варто погодитись з…; на нашу думку….

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка курсової роботи складається із кількох основних етапів, а саме:

1. вибір теми, обґрунтування її актуальності та затвердження;
2. пошук та опрацювання спеціальної літератури, що стосується теми курсової роботи;
3. складання плану роботи;
4. збір експериментальних даних та накопичення фактичного матеріалу;
5. написання тексту роботи;
6. написання висновків;
7. оформлення курсової роботи у відповідності до встановлених вимог;
8. захист курсової роботи.

УВАГА! Студент несе повну відповідальність за наукову самостійність і достовірність результатів здійсненого ним дослідження.

ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Науковий керівник призначається студентові кафедрою з метою надання йому теоретичної та практичної допомоги в період підготовки та написання роботи.

Основними функціями наукового керівника є:

а) поради студентові з питань вибору спеціальних літературних джерел;

в) консультації з питань змісту курсової роботи;

г) контроль окремих етапів виконання роботи.

Студент періодично інформує наукового керівника про хід написання роботи і консультується з питань, які викликають труднощі. Науковий керівник розглядає і корегує план роботи та дає рекомендації щодо списку літератури. В процесі виконання роботи науковий керівник виступає в ролі опонента, вказуючи студенту на недоліки щодо аргументації окремих положень, оформлення роботи і рекомендує способи їх усунення. Студент зобов'язаний брати до уваги всі висловлені керівником зауваження та рекомендації. Разом з тим, він може враховувати їх лише частково, якщо критичний аналіз рекомендацій дає підстави для відхилення окремих з них. Це пов'язано з тією обставиною, що теоретично і методологічно правильна розробка та висвітлення теми, а також якість змісту та оформлення курсової роботи повністю покладені на його відповідальність.

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА НА КУРСОВУ РОБОТУ

Виконана і правильно оформлена курсова робота, підписується студентом і подається на кафедру для перевірки науковим керівником, не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної сесії. Керівник ознайомлюється з її змістом та оформленням, підписує титульну сторінку роботи і готує письмовий відгук, в якому:

1. характеризує актуальність теми, рівень виконання роботи, правильність і глибину викладення матеріалу теми;
2. оцінює ступінь самостійності виконання роботи студентом, якість праці над нею;
3. надає висновок про можливість допуску курсової роботи до захисту.

Особлива увага приділяється недолікам, не усунутим студентом, а також обґрунтуванню можливості чи недоцільності рекомендації роботи до захисту. При цьому, науковий керівник лише констатує можливість (неможливість) такої рекомендації, не виставляючи диференційованої оцінки.

Бланк відгуку на курсову роботу розміщено в додатку М.

ТЕРМІНИ ПОДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота може бути прийнятою до розгляду та подальшого захисту, якщо вона надійшла на кафедру у строк, визначений календарним планом кафедри та завчасно повідомлений студентам. Усі курсові роботи, які надійшли після офіційно встановленого терміну, можуть бути прийняті тільки за спеціальним розпорядженням завідувача кафедри чи за умови встановлення додаткових термінів здачі, які визначаються кафедрою.

Курсова роботи до захисту не допускається, якщо вона:

– подана науковому керівнику на перевірку або на будь-який

подальший етап проходження з порушенням строків, встановлених календарним планом кафедри;

– написана на тему, яка своєчасно не була затверджена по кафедрі;

– виконана не самостійно;

– побудова структури не відповідає вимогам;

– недбало оформлена.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Заключним етапом є захист курсової роботи. Він проводиться у строки, визначені деканатом. Курсові роботи захищають перед комісією, призначеною кафедрою.

Студент готує доповідь (до 10 хв.), в якій чітко та лаконічно викладаються основні положення курсової роботи. Головну увагу слід приділити актуальності досліджуваної проблеми, її невивченим аспектам, основним результатам дослідження та власним висновкам і рекомендаціям. До захисту курсової роботи бажано підготувати мультимедійну презентацію у програмі Power Point на електронному носії, в якій розмістити ілюстративний матеріал (малюнки, таблиці, схеми тощо), для полегшення сприйняття змісту роботи.

Хоча доповідь, зазвичай, готується у письмовій формі, виступати слід вільно, не зачитуючи текст. Під час захисту курсової роботи студент має виявити глибокі знання з вивчених розділів курсу, вміти розкрити зміст розглянутих у курсовій роботі положень та викласти власні результати, отримані під час написання роботи, не обмежуючись переказом положень, наведених у спеціальній літературі. Завершивши виступ, студент зобов'язаний коротко і, разом з тим, вичерпно відповісти на питання членів комісії по захисту. Студент під час відповідей на питання має право користуватися своєю роботою.

Захист курсової роботи проводиться відкрито при участі наукового керівника і в присутності студентів курсу чи академічної групи. За змістом, стилем доповіді та відповідями на питання члени комісії визначають рівень знань студента, його вміння виступати та аргументовано відстоювати власну точку зору.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота, яка відповідає викладеним у методичних рекомендаціях вимогам, оцінюється за стобальною шкалою з урахуванням якості виконаної роботи, виступу студента і його відповідей на запитання членів комісії по захисту. Слід пам'ятати, що висока якість виконаної курсової роботи не є гарантією її високої оцінки, оскільки оцінка може бути зниженою через некваліфікований захист курсової роботи. У процесі оцінювання курсової роботи враховується низка важливих критеріїв (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії оцінки курсової роботи

Критерії		Бали
1. Змістовні аспекти роботи:	Актуальність обраної теми дослідження; оцінка повноти розкриття теми у змісті	60 балів
	Відповідність вступу та висновків вимогам, які викладено в методичних вказівках по написанню курсової роботи	
	Відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням	
	Оцінка теоретичного рівня роботи	
	Повнота розкриття основних питань теми	
	Широта й адекватність методологічного апарату	
	Характеристика експериментальної частини роботи	
	Ілюстративність роботи: наявність таблиць, рисунків	
	Оцінка повноти та правильність складання переліку використаних літературних джерел	
	Відповідність оформлення роботи вимогам стандартів та правил	
	Ступінь самостійності проведення дослідження	
	Виконання календарного плану написання роботи	
2. Якість захисту роботи:	Оцінка доповіді студента при захисті роботи	40 балів
	Уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження	
	Здатність аргументовано захищати свої думки, погляди, пропозиції	
	Оцінка відповіді студента на додаткові запитання	
Всього		100

Співвідношення 100-бальної шкали оцінювання написання та захисту курсової роботи зі шкалою ECST та 5-бальною шкалою оцінки наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання успішності студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою навчального закладу, балів	Оцінка за шкалою ECTS
5 – „відмінно”	100–90	A
4 – „добре”	89–82	B
4 – „добре”	81–75	C
3 – „задовільно”	74–67	D
3 – „задовільно”	66–60	E
2 – „незадовільно”	59–35	FX
2 – „незадовільно”	до 34	F

«90–100 балів (відмінно)»

Робота може бути оцінена на "відмінно" в тому разі, якщо дослідження з обраної теми проведено на високому теоретико-прикладному рівні. В роботі

розкрита сутність проблеми дослідження, чітко визначено та обґрунтовано її актуальність, мету і завдання дослідження, приведений огляд монографічної і періодичної літератури, представлені статистичні дані. Робота містить аналіз та обґрунтування рішень щодо вдосконалення методів вирішення проблеми, заявленої в рамках обраної теми. Зміст викладеного матеріалу повною мірою відповідає структурній побудові роботи, розкрито сутність кожного структурного компонента. Вдало використано ілюстрації, схеми, таблиці та рисунки. Чітко сформульовано висновки. Обсяг роботи достатній. Автор володіє відповідним стилем викладу наукового матеріалу.

Захист: доповідь охоплює всі аспекти та напрями наукового дослідження, які наведено в курсовій роботі. Мова доповідача є чіткою, не містить елементів позанаукової лексики. Доповідь логічна і обґрунтована, проголошена вільно. Доповідачем надано чіткі та ґрунтовні відповіді на всі поставлені запитання.

«82-89 балів (добре)»

Робота: при написанні курсової роботи використана достатня кількість літературних джерел. Проте відсутня власна позиція щодо вирішення окремих проблем. Оформлення роботи в межах вимог.

Захист: доповідь логічна і обґрунтована, проголошена вільно, відповіді на запитання членів комісії правильні.

«75-81 балів (добре)»

Робота: тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру. Є зауваження щодо необхідності додаткового дослідження окремих аспектів проблеми в разі, якщо в роботі все ж таки існує логічно побудована структура викладеного матеріалу. Висновки сформульовано чітко.

Захист: автор володіє відповідним стилем викладання наукового матеріалу доповідь охоплює всі аспекти та напрями проведеного наукового дослідження, у промові існують поодинокі лексичні та стилістичні помилки. Відповіді на запитання членів комісії в основному правильні, однак не досить чіткі на окремі додаткові питання.

«67-74 балів (задовільно)»

Робота: тема курсової роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру, є надлишок елементів описовості. Зміст викладеного матеріалу потребує додаткового опрацювання, але в роботі присутня логічна побудова та закінченість думки автора щодо вивчення проблем дослідження. Висновки відповідають викладеному матеріалу. Наявні лексичні, стилістичні, граматичні та пунктуаційні помилки, але їх загальна кількість не перебільшує 2-х на сторінку. Є зауваження щодо оформлення курсової роботи.

Захист: доповідь прочитана за текстом, не має системного характеру, викликає багато додаткових питань. Не всі відповіді на запитання членів комісії правильні або повні. Відповіді дещо відрізняються від думок, викладених у роботі.

«60-66 балів (задовільно)»

Робота: поверхнево висвітлює зміст теми, не містить обґрунтованих рекомендацій по вирішенню проблем дослідження. Нечітко сформульована мета роботи, розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість. Оформлення роботи здійснене з істотними недоліками.

Захист: доповідь не охоплює всього кола питань, які описані в роботі. На додаткові питання доповідач не знаходить відповіді, хоча вони розкриті в роботі. Думки доповідача суттєво відрізняються від викладених у курсовій роботі, що свідчить про несамостійність виконання роботи. Доповідач не володіє науковою термінологією, допускає в промові багато лексичних та стилістичних помилок.

Робота оцінюється на **"незадовільно"** та повертається на доопрацювання, якщо автор не розкрив зміст теми, не залучив практичний матеріал до аналізу проблеми дослідження та допустив помилки при викладенні змісту питань та оформленні роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Ганонг Вільям Ф. Фізіологія людини: Підручник / Пер. з англ. – Львів: БаК, 2002. – 784 с.
2. Казаков В.Н., Леках В.А., Тарапата Н.И. Физиология в задачах: учебное пособие. М.: Феникс, 2008. – 409 с.
3. Коробков А.В., Чеснокова С.А. Атлас по нормальной физиологии / Под ред. Н.А. Агаджаняна. – М.: Высш. шк., 2010. – 398 с.
4. Основні поняття і визначення з курсу фізіології людини і тварин / Макарчук М.Ю. та ін. – К.: Фітоцентр, 2003. – 144 с.
5. Словарь физиологических терминов / Под ред. О.Г. Газенко. – М.: Наука, 1987. – 446 с.
6. Старушенко Л.І. Анатомія і фізіологія людини: Навч. посібн. – К.: Вища школа, 2004. – 208 с.
7. Физиология человека: учебник / В.М. Покровский, Г.Ф. Коротько, В.И. Кобрин и др.; Под ред. В.М. Покровского. – М.: Медицина, 1998.
8. Чайченко Г.М. Фізіологія людини і тварин: Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – 463 с.
9. Ярослав С.Ю., Ананенко М.Т. Практикум по фізіології людини і тварин. – К.: Вища шк., 2009. – 380 с.
10. Яновський І.І., Ужако П.В. Фізіологія людини і тварин. Практикум: навч. посібник. – К.: Вища шк., 2012. – 175 с.

Допоміжна

1. Батуев А.С. Высшие интегративные системы мозга. – Л.: Высш. шк., 2010. – 228 с.
2. Блум Ф., Лайзерсон А., Хорстедр Л. Мозг, разум и поведение. – М.: Мир, 2008.
3. Вартанян И.А. Звук – слух – мозг. – Л.: Наука, 1981. – 168 с.
4. Гуревич М.И. Берштейн С.А. Основи гемодинаміки. – К.: Наук. думка, 2012. – 230 с.
5. Катц Б. Нерв, мышца, синапс: Пер. с англ. – М.-Л.: Мир, 2002. – 220 с.
6. Климов П.К. Пептиды и пищеварительная система. – Л.: Наука, 2012. – 272 с.
7. Ляпидевский С.С. Невропатология / Под ред. В.И. Селеверстова. – М.: Владос., 2000. – 384 с.
8. Наточин Ю.В. Основы физиологии почки. – Л.: Медицина, 2002. – 208 с.
9. Розен В.Б. Основы эндокринологии. – М.: Высш. шк., 1984. – 344 с.
10. Сафонов В.А., Ефимов В.А., Чумаченко А.А. Нейрофизиология дыхания. – М.: Медицина, 2007. – 224 с.
11. Физиология кровообращения: Руководство по физиологии / Под ред. Б.И. Ткаченко. – Л.: Наука, 2000. – 640 с.

12. Физиология кровообращения. Физиология сердца / Под ред. Е.Б. Бабского. – Л.: Наука, 1980. – 598 с.
13. Физиология кровообращения. Физиология сосудистой системы / Под ред. Б.И. Ткаченко. – Л.: Наука, 2007. – 652 с.
14. Чернух А.М., Александров П.Н., Алексеев О.В. Микроциркуляция. – М.: Медицина, 2011. – 456 с.
15. Orenstein S.R., Shalaby T.M., Cohn J.F. Reflux symptoms in 100 normal infants: diagnostic validity of the infant gastroesophageal reflux questionnaire. – 2008. – Vol. 35. – 607-614.
16. Hart J.J. Pediatric gastroesophageal reflux // Am. Fam. Phisician. – 2009. – Vol. 54. – 2472.

Додаток А – Зразок оформлення титульного аркушу курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ТУРИЗМУ
Кафедра оздоровлення та реабілітації

Прізвище, ім'я та по-батькові студента

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: "Фізіологія людини та патофізіологія"

на тему : "_____"

Курс ___ Група _____

Науковий керівник:
_____
_____

Робота подана на кафедру	**Робота допущена до захисту**	**Робота захищена з оцінкою_____**
	_____Науковий керівник	
"___"_____20__р.	**"___"_____20__р.**	**"___"_____20__р.**

_____Голова комісії
_____ Члени комісії
_____

Чернігів 20__ р.

Додаток Б – Приклад оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП ……..……3
РОЗДІЛ 1. ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ ..…….....5
1.1. Стан здоров'я населення України та проблеми його зміцнення…6
1.2. Європейські стандарти в системі охорони здоров'я в Україні…10
РОЗДІЛ 2. СУТНІСТЬ, ЗАВДАННЯ І НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРОГРАМИ «ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ВСІХ»……..14
2.1. Розробка Європейської програми «Здоров'я для всіх»……...15
2.2. Розробка Концепції охорони здоров'я населення України в межах реалізації Європейської програми «Здоров'я для всіх».....20
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРОГРАМИ «ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ВСІХ»……25
3.1. Розвиток фізичної культури і раціонального харчування – важливий фактор зміцнення здоров'я молоді……..27
3.2. Вдосконалення управління охороною здоров'я населення на рівні держави…….……32
ВИСНОВКИ…….....35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……...36
ДОДАТКИ…….38

Додаток В – Приклад оформлення переліку умовних позначень

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АТ	Артеріальний тиск
ДС	Дихальна система
ЖЄЛ	Життєва ємність легень, мл
ЗРВ	Загально-розвиваючі вправи
ІР	Індекс Руф'є, *ум.од.*
ІХС	Ішемічна хвороба серця
КД	Кистьова динамометрія
ЛФК	Лікувальна фізична культура
МТ	Маса тіла, *кг*
СМГ	Спеціальна медична група
СІ	Силовий індекс, *кг*
ССС	Серцево-судинна система
ФР	Фізичний розвиток
ЦНС	Центральна нервова система
ЧСС	Частота серцевих скорочень, уд./хв.

Додаток Д – Приклад оформлення другого розділу курсової роботи

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Методи досліджень

В ході досліджень були використані наступні методи: загальнонаукові (аналіз спеціальної і методичної літератури, синтез, узагальнення, порівняння); медико-біологічні (термографія, електронейроміографія, денситометрія); клінічні; контент-аналіз історій хвороб; соціологічні (опитування, тестування, анкетування, бесіда); біомеханічні методи (тензодинамометрія, стабілографія, комп'ютерна фотометрія, міотонометрія, гоніометрія); спостереження; методи математичної статистики тощо. *Перераховуються, які методи, з якою метою і на яких етапах дослідження використовувалися.*

2.2. Організація досліджень

Дослідження проводилися на базі Чернігівського національного технологічного університету на факультеті оздоровлення та реабілітації зі спортсменками, що спеціалізуються в плаванні. Всього обстежено 30 спортсменок, які мають кваліфікацію МС та КМС.

Дослідження проводилося в три етапи:

Надається характеристика кожному етапу дослідження.

Додаток Ж – Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. 2. Березов Т. Т. Біологічна хімія: підручник / Березов Т. Т. — К. : Медицина, 2006. — 111 с.
Два автори	1. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с.
Три автори	1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Украгропромпродуктивність", 2006. — 106 с.
П'ять і більше авторів	1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Лущихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. —Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.
Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с.
Багато-томний документ	1. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005. — Т. 1. — 277 с. 2. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаева. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаева, 2000. — 167 с.
Препринти	1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой скорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т"; ХФТИ 2006-4).
Словники	1. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.

Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
Стандарти	1. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт", 2006 — Т. 5.— 2007.— 264 с.
Дисертації	1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20 с.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК[7] H 04 B 1/38, H 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В. И.; заявитель и патентообладатель Воронеж, науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09; заявл. 18.12.00; опубл. 20.08.02, Бюл. №23 (II ч.).
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моісеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров’я України. — 2007. — № 1. — С 25—29. 2. Чорний Д. М. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець XIX—початок XX ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.
Електронні ресурси	1. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.ciov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Додаток К – Приклади оформлення ілюстрацій

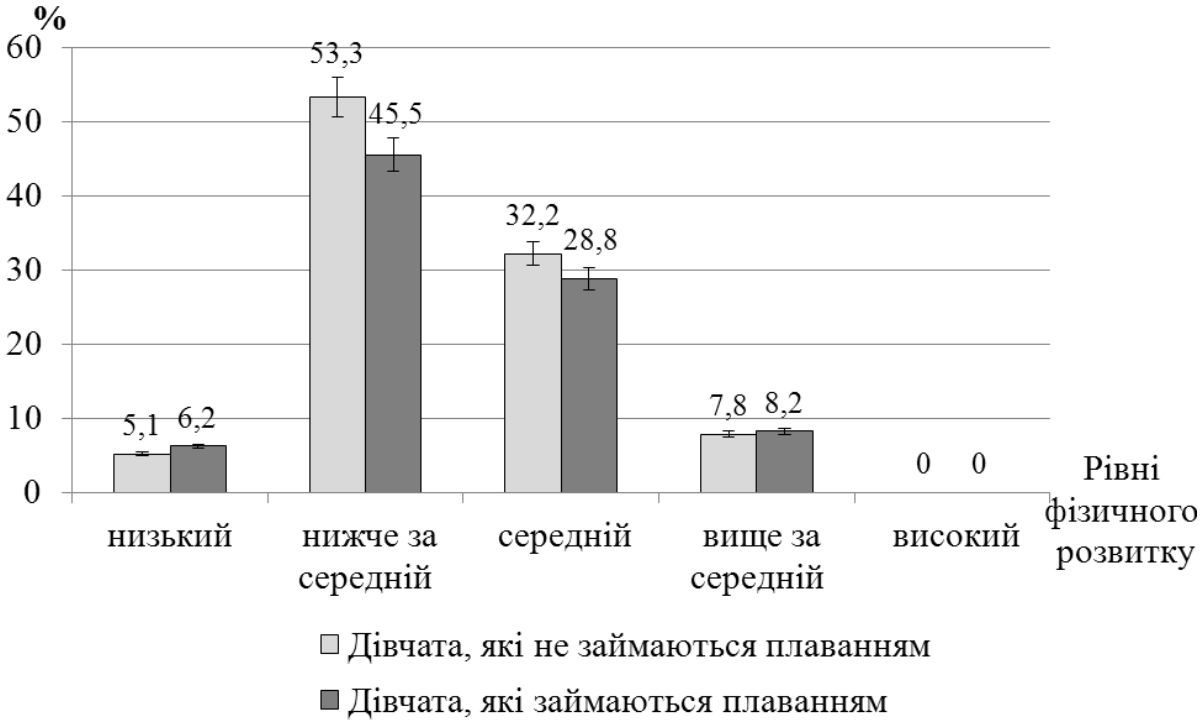

Рисунок К.1. Рівень фізичного розвитку дівчат, які не займаються плаванням, і які займаються плаванням.

Рисунок К.2 – Спортивна реабілітація

Додаток Л – Приклад оформлення таблиці

Таблиця Л.1

Інтегральна оцінка рівня реабілітаційного потенціалу

Чинник	**Показники рівня реабілітаційного потенціалу**		
	I — вище середнього	II — середній	III — нижче середнього
Неврологічні порушення	рефлекси збережені D=S	ахіллів D<S колінний D=S, D<S	рефлекси відсутні
	гіпостезії	парестезії	анестезії
Порушення функції	інтегральний показник оцінки функціонального стану хребта ≤ 10 ум. од.;	інтегральний показник оцінки функціонального стану хребта від 11 до 19 ум. од.	інтегральний показник оцінки функціонального стану хребта ≥20 ум. од.
	парез м'язів нижньої кінцівки ≥ 4 бали	парез м'язів нижньої кінцівки = 3 балам	парез м'язів нижньої кінцівки < 3 балів
	коефіцієнт скорочувальної здатності литкового м'яза ≥ 12 ум. од.	коефіцієнт скорочувальної здатності литкового м'яза від 11 до 8 ум. од.	коефіцієнт скорочувальної здатності литкового м'яза < 8 ум. од.
	функціональна деформація у фронтальній площині	функціональна деформація в сагітальній площині	наявність комбінованої деформації / ротації хребців
Рівень наслідків	біль у хребті й/або нижніх кінцівках легкого ступеня виразності ≤15 балів за результатами 4-х складової ВАШ	біль у хребті й/або нижніх кінцівках середнього ступеня виразності 16-25 балів за результатами 4-х складової ВАШ;	біль у хребті й/або нижніх кінцівках важкого ступеня виразності ≥26 балів за результатами 4-х складової ВАШ;
	соціально побутова мобільність < 40 %	соціально побутова мобільність від 41 до 60 %	соціально побутова мобільність > 60 %
Оперативне втручання	міні-інвазивні методи	реконструктивні та операції, що стабілізують	повторне оперативне втручання
Перебіг відновного періоду	поліпшення, перебіг післяопераційного періоду без ускладнень	поліпшення, перебіг післяопераційного періоду з ускладненнями	без змін, перебіг післяопераційного періоду без ускладнень

Додаток М – Бланк відгуку на курсову роботу

ВІДГУК
НА КУРСОВУ РОБОТУ

з теми „ _____”

студента.....
_____курсу, групи _____, спеціальності ____
Курсова робота з дисципліни „_____”
Реєстраційний № _____ дата отримання „__” __ _ 20 р.
Науковий керівник _____

Курсова робота присвячена_____
_____
_____
_____
_____
_____
Недоліками роботи є _____
_____
_____
_____
_____
На підставі розгляду змісту курсової роботи вважаємо за необхідне зробити наступні висновки та зауваження:_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
Загалом робота заслуговує _____оцінки та_____бути допущена до захисту.

Науковий керівник _____ (підпис)

За результатами захисту робота оцінена _____
Члени комісії _____
_____